

Esperanto 80

Okdek-anoj Ĉe l' Papero

Nova eldono 2004 • n-ro 11a

La gazeto de la membroj de l' asocio Esperanto 80

Novembro – Novembre 2004

Le journal des membres de l'association Esperanto 80

**Rendez-vous important!
Atentu! Grava rendevuo!**

Réunion Conviviale – Gasta kunveno

N'oubliez pas de venir

à la réunion conviviale qui aura lieu :

le Vendredi 5 novembre 2004 dès 18h30, salle des Tilleuls à Salouël (derrière la Mairie).

Surtout n'oubliez pas, si vous souhaitez participer au repas qui aura lieu ce soir-là, de téléphoner à Daniel au 03 22 47 30 11 avant le mercredi 3 novembre 2004 au soir.

Cette fois là Marie-France Conde-Rey de Chateauroux sera parmi nous, pour nous parler de l'*Esperanta Civito*.

Notez déjà que la prochaine réunion conviviale aura lieu le vendredi 3 décembre 2004.

Les rendez-vous de l'automne... Aŭtunaj rendevuoj...

La venonta vera gasta kunveno, pri kiu mi povas al vi laŭleĝe paroli estas tiu de la 5a de novembro 2004. Tiukaze venos Marie-France Condey-Rey por paroli en Esperanto pri Esperanta Civito (Esperantio) pri kiu ŝi estas sekretariino kaj senatanino.

La postan tagon okazos le nun fame konata inter ni Nord-Franca Eŭropa Esperanto-Rendevuo aŭ alidire per simplaj vestoj «Morbecque», la 16a.

Jam estas antaŭvidita por tiu finsemajna renkontiĝo riĉega programo. Unue la kursoj. La grupo «A» por la komencantoj, la grupo «B» por la proĝsantoj, la grupo «C» por la praktikantoj, kaj fine la grupo «D» por la «spertuloj» (aŭ por tiuj, kiuj, kiel mi, deziras per tiu maniero pliriĉigi sian scion pri esperanto-kulturo: la temo traktos la «britaj esperantistoj en Bulonjo-ĉe-Marco en 1905 kaj 2005»). Sabaton vespere okazos koncerto de JoMo pri kiu mi jam parolis al vi okaze de manifestacio pri l' Eŭropa Bunto (povus okazi, ke la koncerto disvolviĝos en festoĉambro de Morbecque-urbo).

Finfine, post daŭrigo de la kursoj dum la mateno de dimanĉo Kristin Tytgat el Belgio prelegos pri «interkulturaj rilatoj Rusio-Okcedento».

Tiam finiĝos la 16a rendevuo en Morbecque.

La prochaine vraie réunion conviviale dont je peut légitimement vous parler est celle du 5 novembre 2004. À cette occasion Marie-France Condey-Rey viendra parler en espéranto de l'*Esperanta Civito* dont elle est secrétaire et sénatrice.

Le lendemain aura lieu le désormais fameux *Rendez-vous espérantiste européen du nord de la France* autrement dit en toute simplicité «Morbecque», le seizième du nom.

Au programme de cette rencontre d'un week-end, d'abord les cours 4 niveaux : groupe A pour les débutants, groupe B pour ceux qui progressent, groupe C pour ceux qui souhaitent pratiquer, puis enfin groupe D pour les «experts» (ou alors pour ceux qui comme moi souhaitent par ce biais enrichir leur connaissance de la culture espérantiste : le sujet de l'exposé portera sur les «esperantistes britanniques à Boulogne en 1905 et 2005»). Le samedi soir aura lieu un concert de JoMo dont je vous ai déjà parlé à l'occasion de la manifestation de l' Eŭropa Bunto (il se peut que ce concert ai lieu dans la salle des fêtes de Morbecque).

Enfin après la continuation des cours du dimanche matin Kristin Tytgat de Belgique fera une conférence sur les «relations interculturelles entre la Russie et l'occident». Ce sera alors la fin de cette seizième édition de «Morbecque».

Cyrille

Cyrille

Recenzeto: Praavo kaj la kotokukoj

Xavier kaj Cloé estas gefiloj de Jean-Claude.

En français:

Ce que pensent Cloé (12 ans) et Xavier (10 ans) de ce livre pour enfants

Titre du livre pour enfants:

Pépé et les gâteaux de boue de Sigrun Elsjarin (Islande).

Oh oui! J'ai bien aimé, dit Cloé. Ce livre remonte à des souvenirs.

Anna s'amuse beaucoup avec son pépé. Son pépé se souvient qu'il faisait des

gâteaux de boue étant petit. Et il en fait avec sa petite fille Anna. Leurs gâteaux sont magnifiques. Et dans ce livre il y a plein d'autres histoires rigolotes.

Il est bien, dit Xavier, parce que ça raconte ce que faisait un pépé pendant son enfance et il le transmet de pépé à la petite fille Anna.

Ça parle d'amour entre un pépé et sa petite fille et je trouve ça bien.

Il est très humoristique. J'ai bien aimé, ça vaut le coup de le lire.

Cloé et Xavier

En Esperanto:

Kion opinias Cloé (12aĝa) kaj Xavier (10aĝa) pri libreto por infanoj

Titolo de la libreto por infanoj:

Praavo kaj la kotokukoj de Sigrun Elsjarin (Islando).

Jes ja! Mi ege ŝatas, diris Cloé. Tiu libro revigliĝas memorojn.

Anna multe amuziĝas kun sia praavo. Ŝia praavo memoras ke li faris kotokukojn kiam li estis infano. Kaj li faras ankaŭ kotokukojn kun sia nepino Anna. Iliaj kukoj estas mirindaj. Kaj en tiu libreto, estas multaj aliaj ridigaj historietoj. Estas bona libro, diris Xavier, ĉar ĝi rakontas, kion faris praavo kiam li estis infano, kaj li transdonas tion de praavo al lia nepino Anna.

Tio parolas pri amo inter praavo kaj lia nepino kaj mi taksas tion bona.

Estas humura. Mi ege ŝatas, legindas.

Cloé kaj Xavier

Esperanta civitanino baldaŭ en Amieno

Présentation

En Esperanto:

La 5an de novembro, antaŭ iri en Morbecque partoprenos je nia novembra gasta kunveno Marie-France Conde-Rey. Jen vortoj de ŝi pri ŝia veno en Amienon: «...mi prelegos pri la Esperanta Civito. Mi faros rapidan historian prilumadon de la procezo kaj raportos pri la stato de la nunaj laboroj. La interesa flanko estas la reagoj de la aŭskultantaro, kaj la sekve diskutado. Estu certa, ke mia celo estas informado, kaj tute ne varbado.»

Prezentado

En français:

Le 5 novembre, avant d'aller à Morbecque Marie-France Conde-Rey viendra participer à notre réunion conviviale de novembre.

Voici quelques mots d'elle à propos de sa venue à Amiens: «...je ferai une conférence sur l'Esperanta Civito (la Cité Espérantiste*). Je ferai une rapide mise au point historique du processus et ferai un rapport sur l'état des travaux actuels. Le côté intéressant est la réaction de l'auditoire, et la discus-

sion qui va suivre. Soyez certain, que mon but n'est qu'informatif et pas du tout de faire adhérer.»

*Ici cité est pris dans son sens antique de «Communauté souveraine et indépendante» et ne véhicule aucunement le sens actuel auquel on pense le plus souvent: cité = ville ou cité = groupe de bâtiments, de logements, quartier (parfois difficile) de HLM.

Cyrille,

Sekretario de Esperanto 80

Quelques explications en français de la part de Jean-Claude

J'ai questionné Jean-Claude au sujet de la raison qui a poussé la venue de madame Conde-Rey à Amiens. Voici sa réponse:

«En fait j'avais lu quelque part (ça devait être dans *HeKo*) que Marie-France était allée en Angleterre pour faire une conférence sur la Esperanta Civito (je ne sais pas vraiment comment traduire; peut être par «cité espérantienne» ou quelque chose comme ça) dont le siège est à La Chaux-de-Fond en Suisse. Et je lis beaucoup de prose au sujet de cette structure juridique sans comprendre vraiment les tenants et aboutissants. Alors j'ai contacté

Marie-France et je lui ai demandé si elle serait d'accord de venir nous faire une présentation; et elle a accepté à condition qu'on lui paye son voyage Chateauroux/Amiens en train et qu'on lui offre gîte et couvert. De plus elle s'est inscrite à Morbecque et je ferai la route avec elle.

J'ai fait quelques recherches sur Esperanta Civito sur Internet (site «esperantio») et j'ai lu que les débuts s'étaient faits en lien avec *SAT*...

Dans cette structure, Marie-France est *sénatrice* et *vice-consul*, elle a créé une «association» qui s'appelle *FEM* (Femina Esperanta Movado). Vous pouvez recevoir *HeKo* par mail pour avoir des infos concernant cet organisme.»

Jean-Claude

Kelkaj klarigoj en Esperanto troveblaj sur la reto

En sia mesaĝo Jean-Claude parolas pri iun artikolon en kiu li legis pri ĉeesto de Marie-France en Britio (Londono).

Jen teksteto el la reto pri ŝia akcepto:

LA LONDONA KLUBO DEBATIS PRI LA ESPERANTA CIVITO

«Londona E-Klubo akceptis la 18an de junio 2004 senataninon Marie-France Conde-Rey por prelego pri la Esperanta Civito. Dudeko da klubanoj arigis por aŭskulti ŝin en kutima salono de la Fred Tallant Hall, de kie la klubo delogiĝos post 68-jara tradicio. La etoso estis tre amika, la prelegantino ricevis amason da interesaj demandoj, specife pri la celoj kaj funkciado de la Esperanta Civito. La debato longe daŭris kvazaŭ forumo,

post la paŭzo.

En la Brita prelegaro de senatanino Conde-Rey sekvis la klubo de Weston-Super-Mare (Somerset) kaj la nord-orienta federacio en Wetherfield apud Colchester, kun same kortuŝa akceptado. La brita ekzemplo estas imitinda: anstataŭ varti antaŭjuĝojn, venigi respondeculon por klarigi kaj debati la koncepton de la Esperanta Civito.»

Marie-F. kaj la Heroldo de Esperanto

Marie-France estas ankaŭ ano de la redakta komitato, responsa pri la enhavo de la Heroldo de Esperanto, la plej ofte aperanta gazeto en nia lingvo: trisemajna informa gazeto pri la esperanto-mondo.

Fine: kio estas la Esperanta Civito

Tiun ĉi simplan difinon mi trovis sur la TTT-ejo de Vikipedio en Esperanto: «*Esperanta Civito estas subjekto de inter-*

nacia juro, kun federisma strukturo kiu celas reprezenti la Esperantianaron.»

Tiu ĉi artikoleto ĉe Vikipedio montras ankaŭ, ke ne «*ĉiuj Esperantistoj konsentas kun la kreo kaj celoj de la Civito.*»

Vi povos mem decidi pri la aferon la 5an de novembro dum nia venonta gasta kunveno.

Cyrille

Ŝerco: SENATANO EN LA PARADIZO

Daniel... verŝajne ĝuanta Inferon.

La ŝerco

Senatano trankvile piediris, kiam aŭtomobilo trafis lin kaj li mortis. Lia animo atingas la Paradizon kaj renkontas Sanktan Petron ĉe la enirejo.

— «Bonvenon al la Paradizo! — diras Sankta Petro. Antaŭ ol eniri, estas problemeto. Ni maloftege trovas parlamentanojn tie ĉi, ĉu vi scias? Ni do ne certas pri tio, kion fari pri vi.

— Mi ne vidas problemon. Sufiĉas allasi min.

— Mi ja ŝatus tion fari, sed estas superaj ordoj. Ni faru la jenon: vi pasigu unu tagon en la infero kaj alian en la Paradizo. Tiam vi povos elekti kie vi pasigos la eternecon.

— Ne, ne necesas, mi jam decidis. Mi volas la Paradizon diras la senatano.

— Pardonon, sed ni havas niajn regulojn.»

Tiel Sankta Petro kondukas lin al lifto kaj li malsupreniras, malsupreniras, malsupreniras... ĝis la Infero. La pordo malfermiĝas kaj li troviĝas meze de belega golfludejo. Proksime li vidas klubon antaŭ kiu estas liaj iamaj amikoj

kaj aliaj politikistoj iam konataj. Ĉiuj tre feliĉas en siaj kostumoj. Oni salutas, brakumas lin kaj ili parolas pri la bonaj tempoj, kiam ili riĉiĝis danke al la trompebla popolo. Ili senstreĉe ludas kaj poste manĝas omaron kaj kaviaron. La Diablo mem ĉeestas, tre amikema kaj sociema estaĵo, kiu la tutan tempon dancas kaj rakontas anekdotojn. Ili tiel amuziĝas, ke subite la senatano rimarkas, ke jam estas tempo reiri al la ĉielo. Ĉiuj adiaŭas lin per brakumoj kaj manŝvingas dum la lifto iras supren. Ĝi supreniras, supreniras, supreniras... kaj la pordo denove malfermiĝas. Sankta Petro atendas lin. Nun estas tempo por viziti la Paradizon.

Li pasigas 24 horojn en grupo de feliĉaj animoj, kiuj iras de nubo al nubo, ludante kaj kantante. Ĉio bone marŝas, la tago finiĝas kaj Sankta Petro revenas. — Kaj do? Vi pasigis unu tagon en la Infero kaj unu en la Paradizo. Elektu nun vian porĉiaman loĝejon.

Li pripensas dum unu minuto kaj respondas:

— Nu... Ia Paradizo estas tre bona, sed mi kredas, ke mi pli ĝuos la Inferon.

Sankta Petro kondukas lin al la lifto kaj li malsupreniras, malsupreniras, malsupreniras... ĝis la Infero. La pordo malfermiĝas kaj li vidas senfinan rubaĵejon. Tie li vidas ĉiujn amikojn en ĉifitaj, malpuraj vestaĵoj kaj ili enmetas rubaĵon en nigrajn sakojn La Diablo venas renkonte al li kaj bonvenigas lin.

— Mi ne komprenas — balbutas la senatano, hieraŭ mi estis tie ĉi, en golfludejo, en klubo, kun omaro kaj kaviaro... kaj ni dancis kaj amuziĝis la tutan tempon. Nun mi vidas tiun ĉi mondaĵon plenan je rubaĵo kaj miaj amikoj en mizera situacio.

La Diablo ridetas, palpebrumas kaj

diras:

— Hieraŭ ni estis en balotkampanjo. Nun ni jam sukcesis ricevi vian voĉon.

Aŭtoro nekonata,
tradukis James Rezendet Piton.

Eltirita el la Bulteno de Triesta
Esperanto-Asocio majo-Junio 2004

Komentoj de Daniel

Kiam mi malkovris tiun fabulon en la bulteno de Trieste, tuj mi estis intenconta sendi ĝin al nia kara ĉefministro, S-o RAFARINADO per la sekvanta nefermita letero sendita al la ĵurnalo «*Courrier Picard*».

Sinjoro via Moŝto ĉefministro,

Mi estas praktikanto de la universala lingvo Esperanto, kaj dank' al tio, mi malkovris la ĉi superan fabelon en iu bulteno regule sendita al mi de triestaj amikoj.

Konsiderinte de la sento, kiun mi havas por vi kaj via agadon, tuj post legadon de tiu teksto mi decidis sendi ĝin al vi por ke, bedaŭrinde, la momento, kompreneble la plej eble malfrua, estonte veninta, vi povu ne misuzi vian lastan elekton.

Esperante al vi bonan ricevon,

Bonvolu kredi, Sinjoro la ĉefministro, al miaj plej respektemaj kaj sindonemaj sentoj.

Daniel Devis,
kasisto de Esperanto 80.

Feliĉe aŭ bedaŭrinde, mi ne scias, mi ne aŭdacis sendi ĝin, kaj vi?

Action: Jean-Claude lance un pétition au Président de la République

En français: Je me suis engagé à participer à une action en octobre-novembre. De quoi s'agit-il? Jacques Chirac nous a écrit une gentille lettre avant la campagne des présidentielles nous disant en substance qu'il s'engage à étudier la possibilité d'introduire l'espéranto dans les écoles.

Nous souhaiterions profiter de la dernière campagne des Européennes et du fait que le public a entendu parler de l'espéranto pour lancer une campagne d'envoi massif et progressif de lettres au président de notre République. Les envois au président sont gratuits par la poste.

Au recto une lettre lui disant que ce ne n'est plus la peine de lancer des études couteuses et que des études ont déjà été couronnées de succès (Paderborn...) et présentant les valeurs de l'espéranto (éducation à la citoyenneté, propédeutique, meilleure connaissance de sa langue etc.) et au verso copie de sa lettre. Début de la campagne le 4 octobre avec 150 lettres envoyées depuis toute la France.

le 11 octobre 450 lettres

le 18 octobre 1350 lettres

le 25 octobre 4050 lettres... et à chaque fois 3 fois plus.

QU'EN PENSEZ-VOUS?

Jean-Claude

Les recteurs d'universités de nouveaux pays de l'UE incitent à l'introduction de l'Espéranto dans l'enseignement universitaire.

Rektoroj el novaj EU-landoj instigas enkondukon de Esperanto

En Esperanto: Konferenco de orient-eŭropaj universitataj rektoroj instigis eŭropajn universitatojn enkonduki la instruadon de Esperanto kaj disvastigis aplikon en diversaj kampoj de la vivo. La Konferenco de rektoroj el la dek novaj membroŝtatoj de Eŭropa Unio faris tiun rezolucion okaze de kunveno en Lublino, Pollando, fine de aprilo 2004.

La rektoroj invitas ankaŭ aliajn landojn kaj universitatojn aliĝi al la rezolucio.

El la redakcio de esperantoland.org
la 26an de Aŭgusto 2004

Bronislaw Geremek (dekstre) en 2002 dum OTAN-kongreso en Prago.

Après Malgorzata Handzlik, députée européenne espératophone, un second député européen (et non des moindres) se déclare ouvertement pour l'espéranto: Bronislaw Geremek préfère l'espéranto plutôt que l'anglais...

«**En EU oni ne parolu unuavice anglalingve, sed en Esperanto!**»

En Esperanto: Pola EP-ano, Bronislaw Geremek en intervjuo, kiun li donis al pola radistacio, Radio Bielsko, rekomendis, ke «En EU oni ne parolu unuavice anglalingve, sed en Esperanto!»

Bronislaw Geremek antaŭ multaj jaroj lernis la Internacian Lingvon sed ne estis aktiva Esperantisto. Nun en la Eŭropa Parlamento estas jam eĉ du personoj, kiuj forte subtenas Esperanton.

El la redakcio de esperantoland.org
la 11an de oktobro 2004

En français: Bronislaw Geremek, ex-ministre polonais des affaires étrangères, haut responsable culturel de l'OTAN et dorénavant député européen pour son pays, pense que la langue de l'UE ne devrait pas être l'anglais mais l'espéranto, car pour lui cette dernière est porteuse d'égalité. Je le cite: «Si on l'utilisait, alors règnerait le principe d'égalité, car je dois apprendre la langue anglaise, pendant que les anglais, eux, n'ont pas à apprendre le polonais.»

Il ajoute: «La situation est telle qu'il est nécessaire de l'accepter.»

M. Geremek a appris l'espéranto lors de sa jeunesse lorsqu'il était scout...

Souignons que M. Geremek est aussi professeur à l'université de Varsovie, au Collège de France (il est aussi francophone), membre de plusieurs académies prestigieuses européennes culturelles et littéraires (ex.: le PEN-Club) et qu'il a reçu de nombreux prix à travers le mon-

de (Japon, France, États-Unis, Belgique, Espagne, Canada, etc.)..

Cyrille

d'après diverses informations dont: www.gxangalo.com, Radio polonia (émission du 18 septembre 2004)..

Une entreprise brésilienne propose parmi ses services d'utiliser l'espéranto comme langue pont...

Esperanto – pontolingvo por komerco

En Esperanto: Brazila firmao Felis helpas etajn kaj mezgrandajn brazilajn firmaojn por trovi partnerojn pri internacia projekto. La firmao nun jam ofertas siajn servojn ankaŭ en Esperanto.

La firmao volas uzi la internacian lingvon por trovi novajn partnerojn en la monda merkato.

El la redakcio de esperantoland.org
la 4an de oktobro 2004

Au Zimbabwe des espérantophones accueillent les touristes qui souhaitent visiter le pays... L'espéranto est utilisé par les entrepreneurs dans le domaine du tourisme.

Turismo evoluigas Esperanton en Zimbabvo

En Esperanto: Zimbabvaj esperantistoj preparas akcepti eksterlandajn turistojn, kiuj volas viziti mirindan, afrikan landon.

La turismaj entreprenistoj uzas la internacian lingvon por pliiĝi la nombron de eksterlandanoj en la zimbabva turismo.

El la redakcio de esperantoland.org
la 8an de septembro 2004

185 étudiants coréens ont pris l'option «espéranto» lors du second semestre de 2004.

185 studentoj lernas Esperanton en Koreio

En Esperanto: En Koreio Esperanto estas instruata en du universitatoj. Danko kaj Uonkuang. Dum la pasinta semestro en 2004, 185 studentoj elektis la internacian lingvon, kiel elekteblan studobjekton.

El la redakcio de esperantoland.org
la 7an de septembro 2004